

Diskrétní matematika – příklady na 1. cvičení*

1. října 2013

1 Výroky

Příklad 1. Necht M je množina osob přítomných v posluchárně a necht $W(x, y)$ znamená: osoba x zná příjmení osoby y . Zkoumejte platnost výroků

$$\begin{aligned}\forall x \in M \exists y \in M : W(x, y); \\ \forall y \in M \exists x \in M : W(x, y); \\ \exists x \in M \forall y \in M : W(x, y); \\ \exists y \in M \forall x \in M : W(x, y).\end{aligned}$$

Příklad 2. Platí

$$\neg(\forall x \in \mathbb{R} \exists y \in \mathbb{R} \forall z \in \mathbb{R} : (z > y \Rightarrow z > x)) \Leftrightarrow (\exists x \in \mathbb{R} \forall y \in \mathbb{R} \exists z \in \mathbb{R} : (z > y \ \& \ z \leq x))?$$

2 Důkazové techniky

Základní důkazové techniky jsou následující:

- *Přímý důkaz:* řadou platných implikací se odvodí platnost závěru.
- *Nepřímý důkaz:* místo "Jestliže platí předpoklady, pak platí závěr." dokazujeme "Jestliže neplatí závěr, pak neplatí alespoň jeden z předpokladů".
- *Důkaz sporem:* místo "Jestliže platí předpoklady, pak platí závěr." ukazujeme "Jestliže platí předpoklady a platí opak závěru, pak platí opak jednoho z předpokladů (nebo platí jiné zjevně nepravdivé tvrzení)."
- *Matematická indukce:* pokročilejší technika.

Příklad 3. Dokažte přímo, nepřímo a sporem následující tvrzení: je-li $n \in \mathbb{N}$ a n^2 je liché, pak také n je liché.

Příklad 4. Dokažte indukcí, že každé $n \in \mathbb{N}$ lze zapsat buď ve tvaru $2k$ nebo $2k - 1$ pro nějaké $k \in \mathbb{N}$.

Příklad 5. Ukažte, že $\sqrt{2}$ není racionální číslo.

Příklad 6. Existují dvě iracionální čísla x, y taková, že $x^y \in \mathbb{Q}$?

Příklad 7. Ukažte, že existuje nekonečně mnoho prvočísel. Zkuste použít různé typy důkazů.

Příklad 8. Dokažte, že každé nenulové racionální číslo lze zapsat jako součin dvou iracionálních čísel.

Příklad 9. Dokažte, že pomocí dvoukorun a pětikorun dokážeme vyplatit libovolnou částku $N \geq 4$.

---

*Informace o cvičení naleznete na <http://kam.mff.cuni.cz/~balko/>